

**עין משפט**
**נר מצוה**

ד א מיי פייצ מהל' שמרות הליי ונפ"ה מהל' מעשר הל' יצן סמג עשין לא טוש"ע חו"מ סי' של פטי"ט:

**גליון הש"ם**

גמ' א"ל אם לעוברי רצונו כך. עיין פה דבר נחמד בתשובת שבות יעקב חיד"ק סי' קפב:

**תוספות**

אשתו של טורנוסרופוס.

שהיה ר"ע מקמח טורנוסרופי' לפני קיסר בקלאי פעם אחת הלך לביטוי ויועף אמרה לו אשמו מפני מה פינך וזעפיש היום אמר לה מפני פלוני שמעבר אחי אמרה לו אלהיהם של אלו שוגא וימה מן לי רשות ואכשיל אותו בדבר עבירה והלכה וקטטה עממה ונאלץ לפני רבי עקיבא כשראה אותה רקק ושחק וככה אמרה ליה פרס לי שגשה בדמים הללו אמר לה שמים אפרס והשלישית לא אפרס מה שרקקתי שאת טמאת ונאלץ מטיפה סרוחה וסכולה מה שכימתי על האץ שופרא דגלי אלרעא ומה ששחק לה לא פרס לה והוא שחק לפי שראה בדוח הקודש שעמידה להמגייר ולהנשא לו אמרה לו הן הלכה ונתגיירה והכניסו לו ממון הרבה ונאלצה קטייעא בר שלום. פ"ק דע"ז (דף י:) מפי': קופא.קוף:לחרתא.לחור: רבוע. רבון: אייתניהו נחליה. מדת חסידות עשו לו ולא מן הדין אלא אמרו אחרי אשר על ידי נגלותו בא נתנו לו: אי הוי סגן פיי' מבערין: טורביטא.

אין צו משמעות: דרובא. ויכול לנולעה: סריך עלה. כלומר הכאז מנאק עליה: בקולחא. היינו צילת טורמיטא והיתה צודקת כל גופו עד שהיה מפיג לכו: עד דמסתרינן אנשי' ביתי' עליה. מסרין שענן מרובזנער: עשהבבליופסין לא יאכל בבנות שוה. פיי' בפועל קאמר שאמרה תורה שזיכל ואמר התם שאטו אזיכל אלא נאאמו המין וכלופסין אינו ממין צנות שוח ואע"ג ששניהם תאנים שני מינים הם: לפדי' תכשיל:

## ני:

## רן

**ומן אשמו של טורנוסרופוס.**
שהיה ר"ע מקפחו בקראי צפני קיסר ומקנתרו צדברים. פעם אחת בא לצימו סר וזעף אמרה לו אשמו מפני מה פינך וזעפיש אמר לה מפני ר"ע שמקנטר אותי בכל יום צדברים אמרה לו אלהיהם של אלו שוגא ומה הוא מן לי רשות ואכשיל אותו צדבר עבירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אצל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וצכה אמרה לו מה אינון הנך תלת מילין אמר לה שנים אפרס שלישי לא אפרס רקקתי על שצאת מטיפה סרוחה צכיתי על האץ שופרא דגלי צארעא והוא שחק שגפה בדוח הקדש שעמידה להמגייר ולהנשא לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממון הרבה. האץ דקטייעא צר שלום מפורש בע"ז (דף י:) <sup>(א)</sup>ודאמרן הכא דשמע אצוה ואמשיל על נדרה מפרש בכתובות צפ' אע"פ (דף סג.) דפתח ליה אילו הוית ידיע דההוא חתנך לורבא מרבנן מי אדרתיה אמר לו אפי' פרק אחד אפילו הלכה אחת. חיכא לאקשויי היכי פתח ליה צהא פתחא והא נולד הוא ותמן לקמן צפ' פותחין (דף סד.) דאין פותחין צנולד כיצד אמר קונס שאני נהנה לאיש פלוני ונעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי נודר יש לומר דשאני הכא דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא התם צפ' אע"פ צדיהא וכיון שכן לאו נולד הוא דשכיח טובא שילמוד פרק אחד והלכה אחת: רב

**גמרא וכו' קופא. קוף:**
**אששמיט.**
צרכ ונכנס בתוך חור אחד: אייטינון ליה כולאון. ממדת חסידות ולא מן הדין: וסרי. נתקלקל היין: אי הוו סנו. טפי הוו גמירין שלא יהו נאים: **כי היכי דצנע יסה.**
כשיעור שאלם יכול לנלעה כחות צלא לעיסה: **סריך עלה.**
הכאז היה נאחו ונסרך צצילה: **וכד נפקא ואסיא.**
כשהיתה יוצאה מן הגוף: **ידע אסיא מאי סמא מסצעי ליה.**
לפי מראה שזה היה מכיר הרופא באיזה סס יתרפא החולי: **צקולחא.**
לא ידעתי מה הוא.

ולפי שלא היה צקי שמואל צצילה טורמיטא היה צודק עזמו צקולחא: **עד דמססרין אינשי ציסיא עליה שעריהון.**
שכל כך היה אותו קולחא צודק אותו עד שהיה שמואל מתעלף ואינשי צימיה מתוך זערן היו סותרות קליעת שער שלהן: **היה עושה ככלופסין.**
מין תאנים: **לא יאכל צצנות שצע.**
מין אחר של תאנים. ומש"ה לא יאכל שאין לו לפועל לאכול אלא מאותו מין ממש שעושה צו: **לפדי.**
שם תכשיל של תאנים: **אצוסינו אמרו נשינו טובה.**
כדמתיב (איכה א)

היה תמה על שהיו כל כך [צקאין] צמיני תענוג: **נפקו על צים גגנא דין.**
להוצאת הנישואין:

## הנודר מן המבושל פרק ששי נדרים

## רש"י

## מסורת הש"ם

(א) תענית ז. (ב) נע' פרש"י ע"ז כו: ד"ה פתי אובמאן, (ג) בערוך ערך קלה. משיס קלה של כרוצ כפיו ונלעו, (ד) [מעשרות פ"ב מ"ח], (ה) וז"ל צריה ולא אומניה לצר קפרא כמד וכי"א בע"ז, (ו) [מכות כד:], (ז) שיך לע"א,

## הגהות הב"ח

(א) גמ' על לחורתא חפירו: (ב) שם אף אורייתא כן א"ל והאיכא: (ג) שם אלפא דיגרי דמחירל לה: (ד) שם ואלא אית בייה כיצא:

## מוסף רש"י

במאני דפחרא. דרך שחוק אמר ומרמז מה את אומרת לי והלא אביך נתן יין ככלים מטוערין של חסם (תענית ז.) פחרא. חסם של יוצר (דניאל ב זא). וסרי. הנבאש (סוכה ג.) יומא דמחירך ביה רבי אחיא פורענותא לעלמא. שהיה דואג ממיד צלחת ישראל ובחוליו (סוכה ג.)

## פירוש הרא"ש

ובן אשתו של טורנוסרופוס. שנתגיירה ונאלצה ר' עקיבא: ובן קטייעא בר שלום. צפ"ק דע"ז (דף י:) שנתן כל ממון לר"ע ותלמידיו: על לחורתא. נכנס הקוף לחור אחד מלאו רבוע על מרגליות ונתנו לו המרגליות לפנים משורת הדין: בבלי' מבערך. שהיה שחור: (פ"סבא) עד דמתווסדא. עד שמקטין שיוכל לנלעה: בקולחא. היינו צילת טורמיטא והיה נחלש עד שצני צימו מורטין שער ראשם עליו: בבבליופסין לא יאכל בבנות שוה. פועל העושה אלא שזכר עושה אולי כמה שהוא עושה דמתיב כי תבא צרכס רעך וגו' ומוקמין ליה כפועל ואמרינן צצ"מ (ד' א:) דאינו אוכל אלא מאותו המין שהוא עושה מלאכה וקמ"ל הכא דאע"ג דכלופסין וצנות שוח שניהם מין תאנים אפי' הכי חשיבי כשני מינים: דעבדינן מנהגן לפדי. מיני מאכלים: **אנו** אפילו בעינינו לא דאינו. שאין אנו יודעין לתקן כל כך מיני מאכלים:

**ומן אשמו של טורנוסרופוס.**
אדון אחד ששמו רופוס והיה מטפטט צדברי תורה כנגד ר"ע והיה ר"ע מנלחו בכל פעם והיה אותו אדון מתצייס וצא וסיפר לאשמו אמרה לו אני אפתחו ואכשילהו לפי שהיתה יפת תואר ציותר צאתה אכלו וגילתה שוקה כנגדו ורק ר"ע ושחק וצכה אמרה לו מדוע עשית כן אמר לה השנים אומר לך מה שרקקתי צשציל שמיטפה סרוחה צאת וצכיתי צשציל שיפיך עמיד לנלות צאךך ומה ששחק לא רצה לומר לה אעפ"כ הפצירה צו עד שאמר לה שעמידה להמגייר ותנשא לו אמרה לו וכי יש תשובה אמר לה הן ונתגיירה לאחר שמת צעלה ונשאת לו והציאה לו ממון גדול: **מן קטייעא צר שלום.**
מפורש במסכת ע"ז צפ"ק (דף י:) **קופא. קוף:**
**על לחרסא.**
נכנס הקוף צחור אחד צקרקע: **רציע.**
רובץ: **הכי דין.**
כמו שדנתי אתה צתמיה: **ידעס ליה.**
מכרת אותו: **ורצה כריסיא.**
צטן גדול יש לו: **טורמיטא עצבא דעציז ליה.**
להנאל צילה טורמיטא שווי אלפא זווי: **עד דמסווסרא.**
שמתמעטת כדי שיכול לנולעה שלימה: **ואי איוס ציס כיצא.**
צמעיז סריך עליה על ההוא צילה ויכיר צה: **וכדנפקא ממעייו.**
שלימה ידע אסיא כו': **הוס דזיק נפשיה צקולחא.**
היינו דומיא דצילה טורמיטא והיה מפשפש כל מעייו אס יש צהן כאז והיה מתחלש ומתעלף כל כך עד שאשמו צוכה עליו ותולשת שערה מחמת דלגה: **היה עושה.**
הפועל שמלקט לו ככלופסין: **לא יאכל צצנות שצע.**
שלא הרשמו התורה לאכול אלא מאותו המין שהוא מלקט דמתיב כי תבא צרכס רעך ואכלת ענבים וגו' (דברים כג): **לפדי.**
מיני מאכל: **לאגמורי אלפא מיני לפדי.**
שילמדו לעשות אלף מיני מאכל: **אומניה לדינא.**
על מאתים מין שלא לימדו: **אצוסינו אמרו נשינו טובה.**
דמתיב נשיתי טובה (איכה ג) שראוה כצר אלא שעכשיו שכתוה אצל אנו לא ראינו טובה מעולם שאין אנו יודעים כמה מיני טעם יש צפירות כלומר דצר מופלא הוא שכל כך לימדו: **לא אומני' לצר קפרא.**
לפי שהיה איס צחקן ומתיירא שמא יעשה שוס דצר שישחק: **אמר.**
צר קפרא לרבי אס לעוצרי ראונו משפיע לו טובה כ"כ לעושי ראונו כו' שהיה מנגהו על שלא זימנו: **לעושי ראונו.**
משפיע לו צעוה"ז טובה כ"כ שהתחיל לספר צצצחו צשציל שזימנו: **דככל**

נשינו טובה: **אצוסינו אמרו נשינו טובה.**
כדמתיב (איכה א) היה תמה על שהיו כל כך [צקאין] צמיני תענוג: **נפקו על צים גגנא דין.**
להוצאת הנישואין: **דיקולא**